

جستجوی آنتی ژن پلی ساکاریدی استرپتوکوک گروه آ در مایع مفصلی بیماران مبتلا به آرتریت

***دکتر ثمیله نوربخش:** استاد و فوق تخصص عفونی کودکان، مجتمع حضرت رسول اکرم (ص)، مرکز تحقیقات بیماری های عفونی کودکان، دانشگاه علوم پزشکی، ایران (نویسنده مسئول). s-noorbakhsh@tums.ac.ir, samileh_noorbakhsh@yahoo.com

دکتر ویدا ضرابی: استادیار و متخصص رادیولوژی، مرکز تحقیقات بیماری های عفونی کودکان، مجتمع حضرت رسول اکرم (ص)، دانشگاه علوم پزشکی ایران. vida_zarabi20@yahoo.com

دکتر مهشید طالبی طاهر: دانشیار و متخصص عفونی، مرکز تحقیقات بیماری های عفونی کودکان، مجتمع حضرت رسول اکرم (ص)، دانشگاه علوم پزشکی ایران. mtalebitaheer2000@yahoo.com

آذر دخت طباطبایی: فوق لیسانس و مربی میکروب شناسی، مرکز تحقیقات بیماری های عفونی کودکان، مجتمع حضرت رسول اکرم (ص)، دانشگاه علوم پزشکی، ایران. nazi_111015@yahoo.com

تاریخ پذیرش: ۹۱/۱۰/۱۷

تاریخ دریافت: ۹۱/۰۵/۰۷

چکیده

زمینه و هدف: تعیین عوامل آرتریت سپتیک بسیار مهم است. هدف از این مطالعه جستجوی آنتی ژن پلی ساکاریدی استرپتوکوک گروه آ در مایع مفصلی مبتلایان به آرتریت بود.

روش کار: یک مطالعه مقطعی به روی ۵۲ کودک مبتلا به مونو آرتریت حاد در مجتمع رسول اکرم تهران (۹۱-۱۳۸۹) انجام شد. رنگ آمیزی گرم، کشت، و تست سریع تشخیصی آنتیژن (لاتکس آگلوتیناسیون) برای هموفیلوس، پنوموکوک، استرپتوکوک گروه ب و مننگوکوک، ای کلی، و جستجوی آنتی ژن پلی ساکاریدی استرپتوکوک گروه آ (کمپانی کازایو، مجوز اتریش، چین، الیزا) در مایع مفصل بیماران (با کشت و اسمیر منفی) جستجو گردید. عدد پی کمتر از ۰/۰۵ با ارزش تلقی گردید.

یافته ها: تشخیص آرتریت چرکی در ۳۴/۵٪ (۱۱/۵۲) شامل: ۱۵٪ (۸/۵۲) کشت و یا اسمیر مثبت، ۵/۷٪ (۳/۵۲) تست سریع آنتیژنیک لاتکس مثبت، و ۳/۸٪ (۲/۵۲) آنتی ژن استرپتوکوک گروه آ مثبت (علی رغم منفی بودن کشت و اسمیر و تست لاتکس منفی) بود.

نتیجه گیری: در ۳۴/۵٪ (۱۱ نفر) بیماران، تشخیص آرتریت چرکی داده شد. فقط در ۱۵٪ بیماران کشت و یا اسمیر مثبت (استاف و پنوموکوک) بود. تست سریع آنتی ژن باکتریایی در ۵/۷٪ آنتی ژن پلی ساکاریدی استرپتوکوک گروه آ در ۳/۸٪ بیماران مثبت بود. با افزودن روش های تشخیصی جدید جستجوی آنتی ژن باکتریایی های شایع (به خصوص استرپتوکوک) به روش های معمول، نقش عوامل عفونی در آرتریت حاد واضح تر می شود. سیستم دفاعی بدن قادر به شناسایی آنتی ژن استرپتوکوک مایع مفصل بیماران نبوده و عوارض قلبی، کلیوی و عصبی غیر قابل برگشت محتمل خواهد بود. درمان مناسب در عفونت های اثبات شده استرپتوککی توصیه می شود.

کلیدواژه ها: آنتی ژن پلی ساکاریدی استرپتوکوک گروه آ، آرتریت، آرتریت سپتیک.

مقدمه

مهم ترین آرتریت های عفونی و از اورژانس های طب اطفال بوده و تشخیص سریع و شروع به موقع درمان های دارویی و جراحی در آن الزامی است. در صورت عدم درمان سریع و کافی احتمال بروز صدمات دائمی به صفحه رشد و سینوویوم را باعث خواهد شد (۲).

برای افتراق فرآیندهای التهابی از بیماری های عفونی شاخص های آزمایشگاهی متعددی مانند تعداد گلبول های سفید، سرعت رسوب اریتروسیت ها و سی آر پی وجود دارد. اگر چه این موارد با ارزش و کمک کننده هستند، اما قطعی نمی باشند (۳ و ۴).

آرتریت حاد به صورت قرمزی و تورم و گرمای مفاصل ظاهر می یابد و معمولاً در لمس نیز دردناک و حساس است. اگر چه آرتریت عفونی با ارگاناسم های باکتریال و بیشتر در سنین کودکی و زیر ۲ سال اتفاق می افتد (۱)، اما بیماری های روماتولوژیک، بدخیمی و عفونت های باکتریال مزمن (مانند سل و قارچ ها) و ویروس ها هم در ایجاد آرتریت کودکان نقش دارند (۱). در مطالعات مختلف شیوع آرتریت سپتیک حدود ۱۲ در ۱۰۰۰۰۰ نفر گزارش شده است. آرتریت چرکی از شایع ترین و

استرپتوکوک توسط سیستم دفاعی بدن به عنوان آنتی ژن شناسایی نمی شود. استرپتوکوک به دلیل مشابهت مولکولی به نسوج قلب، اعصاب، عضلات صاف، دریچه های قلبی و کلیه موجب صدمه می شود. عفونت استرپتوکوکی بسیاری از کودکان به علت خفیف بودن علائم بالینی وعدم استفاده از روش های تشخیص مناسب، تشخیص داده نشده و درمان نمی شوند (۹-۱۴). درمان عفونت های استرپتوکوکی سریع و آسان است. درمان ناقص وعدم تشخیص فارنژیت استرپتوکوکی وسایر موارد عفونت های استرپتوکوکی، احتمال عوارض آن را افزایش می دهد. از سوی دیگر آرتريت در کودکان ایرانی شایع و عوامل عفونی متعددی در آن دخیل هستند (۲۱-۱۸). در بزرگسالان بیشتر علل غیر چرکی مطرح می باشد (۲۲-۲۴). تشخیص دقیق عوامل میکروبی مسئول در آرتريت کودکان (به ویژه ارگانيسم هایی مانند هموفیلوس و پنوموکوک) با روش های معمولی (اسمیر مستقیم مایع مفصل و کشت) به تنهایی قابل دستیابی نیست. عفونت های استرپتوکوکی گروه آ هنوز در کودکان ایرانی شایع و تظاهرات بالینی متفاوتی را قادر است ایجاد نماید.

بنابراین استفاده از روش های جدید و سریع برای تشخیص آرتريت سپتیک از اهمیت ویژه ای بر خوردار و بسیار کمک کننده خواهد بود. هدف مطالعه فعلی جستجوی آنتی ژن پلی ساکاریدی استرپتوکوک گروه آ کودکان مبتلا به آرتريت بستری در بخش کودکان مجتمع حضرت رسول اکرم(ص) بود.

روش کار

این مطالعه مقطعی بروی بیماران بستری در بخش کودکان و مرکز تحقیقات بیماری های عفونی کودکان در مجتمع حضرت رسول اکرم (ص) وابسته به دانشگاه علوم پزشکی ایران در سال های ۹۱-۱۳۸۹ انجام شد. مطالعه در کمیته اخلاق مرکز تحقیقات عفونی کودکان دانشگاه علوم پزشکی ایران تهران تایید و متعهد به اصول عهدنامه هلسینکی بود. فرم موافقت نامه اخلاق در پژوهش پزشکی برای هر کودک با امضای والدین تکمیل گردید.

آسپیراسیون مایع مفصلی به عنوان استاندارد طلایی تشخیص است. تشخیص ارگانیزم مسئول در مایع مفصل به روش های اسمیر و کشت اولین قدم برای تشخیص آرتريت سپتیک است. اما در شرایط ایده آل ودقیق آزمایشگاهی هم با رنگ آمیزی گرم اسمیر و کشت مایع مفصل فقط ۴۰-۲۵٪ بیماران مثبت خواهد بود (۵ و ۶). مطالعه Van der همکارانش نشان دادند در موارد منفی بودن کشت های معمول مایع مفصل، اقدامات تکمیلی مانند پی سی آر می تواند کمک کننده باشد (۲، ۵ و ۶). روش پی سی آر (PCR) برای تشخیص عوامل باکتریال و ویروسی در مایع مفصل کمک کننده است اما همیشه در دسترس نیست.

استفاده از روش های تشخیصی غیر وابسته به کشت، مانند تست لاتکس (به خصوص در مواردی که آنتی بیوتیک مصرف شده است) در ارگان هایی که ذاتاً استریل هستند مانند مایع مغزی نخاعی بسیار کمک کننده بوده است. اساساً استفاده از تست لاتکس آگلوتیناسیون (LPA) برای تشخیص آنتی ژن باکتریال در مایعات استریل بدن توصیه می شود. بنابراین جستجوی آنتی ژن عوامل باکتریال در مایع مفصلی مانند سایر نواحی استریل بدن مفید است (۵ و ۶).

Mignemi et al گزارش کاملی از تغییرات اتولوژیک مفصل در عفونت های استرپتوکوکی ذکر کرده است (۳). در کشورهای در حال توسعه مانند ایران هنوز عفونت های استرپتوکوکی علامت دار و بدون علامت (ناقلین حلقی) از اهمیت زیادی بر خوردار هستند (۴ و ۱۷-۷). نه تنها استرپتوکوک همچنان یکی از عوامل مهم فارنژیت حاد در کودکان می باشد (۴ و ۱۱-۷)، بلکه عوارض متعدد متعاقب عفونت های استرپتوکوکی حلق به خصوص تب روماتیسمی، گلومرولونفریت، آرتريت های واکنشی وعوارض اتوایمون (پانداس) در ایران گزارش می شود (۱۷-۱۵). در خصوص حساسیت آنتی بیوتیک این ارگانيسم در کشور نیز مطالعاتی انجام شده است (۱۴-۱۲).

عوامل ویرولاکس استرپتوکوک در سطح سلول است. کپسول پلی ساکاریدی ارگانيسم (حاوی هیالورونیک اسید) مشابه بافت همبندی بدن انسان است.

غیراحتمالی (آسان)، انتخاب شدند و پرسش نامه ثبت گردید. بعد از انجام سونوگرافی مفصل و اطمینان از وجود مایع مفصلی توسط متخصص ارتوپدی پونکسیون مفصلی با روش استریل انجام و مقدار ۳-۵ میلی لیتر خارج شد. در ۵۲ بیمار مایع مفصلی به اندازه کافی برای انجام تمامی تست های آزمایشگاهی وجود داشت. به روی ۵۲ نمونه نهایی آزمایش های روتین شامل آنالیز بیوشیمی (پروتئین، قند، LDH.PH)، سلول، اسمیر و رنگ آمیزی گرم، کشت مایع مفصلی، جستجوی آنتی ژن باکتریال به روش تست لاتکس آگلوتیناسیون (LPA) با تست سریع آنتی ژنی Combo test kit BO USA برای تعیین آنتی ژن ارگانیزم هایی که به راحتی رشد نمی کنند (مانند پنوموکوک، هموفیلوس، ای کلی، استرپتوکوک گروه - ب و مننگوگ) انجام گردید. بررسی آنتی ژن پلی ساکارییدی استرپتوکوک گروه آ در مایع مفصلی با استفاده از روش الیزا و کیت های شرکت پادتن دانش دارای کنترل مثبت و منفی (Cusabio، Austria liscence، China) انجام گرفت.

داده ها با برنامه نرم افزار آماری spss ویراست دهم آنالیز شد. آمار توصیفی (شامل میانگین و انحراف معیار) برای متغیرهای کمی (سن) و برای متغیرهای کیفی مانند جنس و نوع آرتريت و تست لاتکس و کشت و از فراوانی خام و فراوانی نسبی (درصد) استفاده شد.

یافته‌ها

در ۵۲ بیمار مبتلا به آرتريت در محدوده سنی ۶ ماه تا ۱۶ سال، با میانگین سنی ۱۱ و انحراف معیار ۳/۹ سال آزمایش ها انجام گرفت. ۵۳/۴٪ بیماران مذکر و ۴۶/۶٪ مونث بودند. آرتريت چرکی تشخیص نهایی در ۳۴/۵٪ (۱۱/۵۲ نفر) بود. ۱۵/۳٪ (۸/۵۲) از بیماران با کشت و یا اسمیر تشخیص قطعی داد شد: شامل: ۳ مورد استافیلوکوک، ۳ مورد پنوموکوک، ۱ مورد هموفیلوس و ۱ مورد کلبسیلا.

در ۵/۷٪ (۳/۵۲ مورد) از بیماران هم با تست سریع لاتکس آگلوتیناسیون، آنتی ژن عوامل میکروبی برای هموفیلوس ۱ مورد، پنوموکوک و

پونکسیون مایع مفصلی در کودکان با نظر پزشک معالج بود. ابتدا در پرسش نامه مشخصات فردی، جنس، سن، نتایج معاینات بالینی، سیر بیماری، نتایج تست های آزمایشگاهی (اسمیر، کشت، بیوشیمی مایع مفصلی، اسمیر)، تعیین آنتی ژن باکتری با تست لاتکس و آنتی ژن استرپتوکوک در مایع مفصلی، موارد آرتريت چرکی و غیر چرکی ذکر گردید.

انتخاب بیماران: کلیه بیماران مبتلا به آرتريت بر اساس وجود معیارهای بالینی آرتريت شامل درد و تورم و التهاب مفصل منفرد، همراه با تغییرات بیوشیمیایی التهابی به نفع آرتريت وارد مطالعه شدند.

معیار آرتريت سپتیک: وجود شواهد بالینی آرتريت توام با مثبت بودن اسمیر در رنگ آمیزی مستقیم مایع مفصل/ یا کشت مثبت مایع مفصلی، یا تست سریع لاتکس آگلوتیناسیون مثبت (تعیین آنتی ژن باکتری های شایع شامل: پنوموکوک، هموفیلوس، مننگوکوک، استرپتوکوک گروه - ب، ای کلی).

آرتريت غیر سپتیک: وجود شواهد بالینی آرتريت در غیاب موارد ذکر شده.

معیار های خروج: ناکافی بودن مایع مفصلی، عدم رضایت به انجام پونکسیون، تشخیص نهایی سایر علل آرتريت و تورم مفصل، (هموراژی مفصل، تروما، بدخیمی ها)، درگیری چند مفصل به طور همزمان (پلی آرتريت) و یا مهاجر، تب روماتیسمی، آرتريت التهابی متعاقب گاسترو آنتريت ها (شیگلایی، سالمونلا و...)، اثبات عفونت های ویروسی مانند مونونوکلئوز، آبله مرغان، هپاتیت، تزریق واکسن، و سایر بیماری های بثوری که نیاز به تخلیه مایع مفصل نداشتند.

در طی مدت مطالعه ۱۲۰ کودک با شک اولیه به آرتريت در بخش پذیرش شدند. روش نمونه گیری آسان و چند مرحله ای بود. ارزیابی اولیه انجام و بر اساس معیار های ورود و خروج تعداد زیادی از مطالعه خارج شدند. ۶۴ کودک مبتلا به آرتريت در محدوده سنی ۶ ماه تا ۱۶ سال، با میانگین سنی ۱۱ و انحراف معیار ۳/۹ سال، ۵۳/۴٪ بیماران مذکر و ۴۶/۶٪ مونث با روش نمونه گیری

جدول ۱- نتایج تست های آزمایشگاهی در مایع مفصل بیماران مبتلا به آرتریت.

تست آزمایشگاهی	کشت مثبت	رنگ آمیزی گرم (اسمیر)	آنتی ژن با کتریال (لاتکس آگلوتیناسیون)	آنتی ژن استرپتوکوک گروه آ (الیزا)
تعداد موارد مثبت	۵	۳	۳	۲
در صد	۹/۶٪	۵/۸٪	۵/۸٪	۳/۸٪

آرتریت سپتیک در سنین پایین ایجاد می گردد (۱۲ و ۱۳)، اما شایع ترین عوامل آرتریت سپتیک در کودکان مطالعه ما به ترتیب استاف اورئوس و پنوموکوک بوده و هموفیلوس آنفلونزا شیوع کمتر از انتظار داشت. شاید محدوده سنی نسبتاً بالای بیماران (میانگین سنی ۱۱ و انحراف معیار ۳/۹ سال) توجیه کننده این امر باشد، چون هموفیلوس آنفلونزا معمولاً در ایجاد آرتریت سنین کمتر از ۵ سال نقش دارد. در مقایسه، میانگین سنی کودکان مطالعه دکتر ممیشی و همکارانش کمتر از مطالعه فعلی است، اما بازهم هموفیلوس نقش کمتری داشته است (۱۸).

در یک دوره ۱۰ ساله بین سال های ۱۹۹۵ تا ۲۰۰۵، دکتر امینی و همکارانش ۱۴۵ کودک مبتلا به آرتریت سپتیک و استومیلیت (با میانگین سنی ۱۸ ماه) در تهران را بررسی کردند (۲۰). در ۸٪ بیماران کشت مایع مفصلی مثبت گزارش شد در حالی که ۸/۴٪ کشت خون مثبت داشته اند و در ۱۹/۷٪ کشت مایع مفصلی و خون هر دو مثبت شده اند. شایع ترین میکرو ارگانسیم جدا شده از کشت ها، استافیلوکوک اورئوس، استافیلوکوک کواگولاز منفی، کلبسیلا و استرپتوکوک گروه B بوده اند (۲۰).

در مطالعه دکتر طالبی طاهر و همکارانش به روی ۱۰۰ مورد آرتریت بزرگسالان (میانگین سنی ۴۸ سال) کشت مایع سینوویال در ۴۵٪ موارد مثبت و عمدتاً استافیلوکوک و سپس باسیل های گرم منفی کاندیدا، سل، و بروسلا بود (۲۲). راحت بودن و سهولت جدا کردن استافیلوکوک در محیط توجیه کننده موارد مثبت بالای این مطالعه و سایر مطالعات گروه بزرگسالان است (۲۴-۲۲).

اخیراً برای تشخیص قطعی ارگانسیم های مسئول از Multiplex PCR استفاده می شود. در یک مطالعه (۱۹۹۹) DNA باکتری در مایع مفصل

نایسریا هر کدام ۱ مورد مثبت گردید. در ۳/۸٪ از بیماران مبتلا به آرتریت (۲/۵۲)، که تمامی تست های قبلی (کشت واسمیر و تست سریع آنتی ژنی لاتکس مایع مفصلی منفی بود) آنتی ژن استرپتوکوک گروه آ با روش الیزا، در مایع مفصل مثبت شد (جدول ۱). جدا کردن ارگانسیم با سن و جنس بیماران ارتباطی نداشت (p=۰/۹۲۵، p=۱).

بحث و نتیجه گیری

علی رغم استفاده از روش های تشخیصی متعدد مانند کشت، اسمیر و تست لاتکس فقط در ۳۴/۵٪ (۵۲/۱۱ نفر) تشخیص آرتریت چرکی داده شد که ۱۵٪ (۱۱/۵۲) آن با کشت و یا اسمیر مثبت نهایی گردید. در بسیاری از منابع ذکر شده است که با رنگ آمیزی گرم و کشت مایع مفصلی حداکثر ۲۵-۴۰٪ عوامل آرتریت تشخیص داده می شود. این مطالعه هم توانست با استفاده از روش های مختلف در ۳۴/۵٪ کودکان مبتلا به آرتریت موارد چرکی را مشخص نماید (۱۳). اگرچه در یک بررسی خارجی مشابه (۲۰۰۰) در آرتریت سپتیک کودکان، مایع مفصلی در حدود ۸۵٪ موارد مثبت بود و باکتری از مجموعه کشت های خون، مفصل، یا استخوان در ۷۰٪ موارد مثبت شده است. شایع ترین ارگانسیم استاف اورئوس بوده است (۱۳). لی و همکارانش هم در ۴۳٪ بالغین تشخیص آرتریت چرکی را دادند که بیشتر از ۳۴/۵٪ مطالعه فعلی است (۵). نتایج تمامی مطالعات در کودکان ایرانی مانند همین مطالعه استاف نقش عمده ای با روش کشت واسمیر داشته و عوامل میکروبی دیگر مانند هموفیلوس و پنوموکوک کمتر گزارش شده اند (۱۸-۲۱).

اگرچه در کشورهایمانند ایران که ازواکسن هموفیلوس استفاده نمی شود حدود ۵۰٪ موارد

افرادى که تحت درمان آنتى بیوتیکى بودند، جستجو شد که نشان داد آنالیز PCR برای تشخیص و پیگیری حضور DNA باکتری در مایع مفصل چرکى با مصرف آنتى بیوتیک قبلى بسیار با ارزش و قابل استفاده است. عدم حضور DNA باکتری به قطع درمان کمک مى کند. در یک مطالعه با استفاده از broad range 16S DNA Real time PCR توانستند از ۲۳٪ موارد مشکوک به آرتریت سپتیک (با کشت منفى) حضور ارگانىسم را ثابت کنند. بنابراین در مواردی که کشت منفى است این روش ارجح است. اما گران بودن عامل مهم عدم استفاده همگانی و وسیع از این روش است (۲۱).

اهمیت این مطالعه و تفاوت آن با سایر مطالعات (به خصوص در گروه کودکان) استفاده و نقش تشخیصی مهم جستجوی آنتى ژن های باکتریایی در مایع مفصل بیماران است. عدم جدا کردن ارگانىسم های مسئول آرتریت چرکى در مایع مفصلی با روش های کشت معمول شایع است. مسائلى مانند عدم رشد میکروب در مایع مفصل به طور ذاتی، مصرف آنتى بیوتیک قبل از انجام کشت و یا مسائل تکنیکى و شرایط نامطلوب کشت برای رشد میکروب هایی که به سختی رشد مى کنند از عوامل منفى شدن کشت مایع مفصل مى باشند. تست های سریع لاتکس آگلوتیناسیون برای جستجوی آنتى ژن باکتری هایی مفید است که در کودکان بسیار شایع اما به سختی در محیط کشت رشد مى کنند (مانند هموفیلوس، پنوموکوک و نایسریا).

در این مطالعه با تست سریع لاتکس آگلوتیناسیون، علی رغم کشت منفى مایع مفصلی، وجود آنتى ژن ۳ ارگانىسم شایع در ۵/۷٪ (۳ مورد) از کودکان مبتلا به آرتریت اثبات شد. همچنین در ۳/۸٪ (۲ نفر) از بیماران مطالعه حاضر علی رغم کشت واسمیر منفى و تست لاتکس منفى (برای سایر ارگانىسم ها)، آنتى ژن پلی ساکاریدی استرپتوکوک گروه آ با روش الیزا در مایع مفصلی مثبت بود. هر چند به علت کم بودن موارد مثبت آن نمى توان اظهار نظر قطعی نمود اما علی رغم کم بودن موارد مثبت استرپتوکوک گروه آ،

فراوانی آن به تنهایی بیشتر از هموفیلوس بود. بنابراین شاید بتوان در آینده با جستجوی آنتى ژن میکروارگانىسم ها (که بر خلاف پی سی آر) چندان گران نیستند، بر این ضعف غلبه کرد. آنتى ژن کپسول پلی ساکاریدی استرپتوکوک که در مایع مفصل بیماران به دست آمد، مى تواند ناشی از تهاجم مستقیم ارگانىسم به مفصل ویا وجود عفونت در نواحى خارج از مفصل و انتقال آن به مفصل از طریق هماتوژن باشد. این آنتى ژن توسط سیستم دفاعى بدن شناسایی نمى شود. این خطر بالقوه وجود دارد که به علت مشابهت آن با بافت همبندى به نسوج قلب، اعصاب، عضلات صاف، دریچه های قلبی و کلیه صدمه بزند و یا عوارض دراز مدت غیر قابل جبرانی را ایجاد نماید (۱۷-۱۵). بنابراین توجه به اهمیت و جستجوی این ارگانىسم و در صورت نیاز درمان آنتى بیوتیک مفید، از اهمیت ویژه ای برخوردار است.

مطالعات متعددی در کشور نشان مى دهد که عفونت استرپتوککى گروه آ همچنان در بیماری های کودکان نقش دارد (۱۸-۶) در مطالعه ای در همین مرکز با استفاده از روش تست سریع آنتى ژنى در حلق کودکان، استرپتوکوک عامل فارنژیت تشخیص داده شد. در ۱۷٪ بیماران استرپتوکوک از کشت حلق بدست آمد اما در ۳۴٪ بیماران با روش تست سریع استرپتوکوک تشخیص داده شد که نتایج تست سریع ۲ برابر بیشتر از کشت بود. تست سریع استرپتوکوک در حلق بیماران بر خلاف کشت حلق ریال تابع در یافت آنتى بیوتیک در بیماران نبود متوسط سن کودکان مبتلا به فارنژیت استرپتوککى ۷۰-۶۰ ماه و قابل انتظار برای فارنژیت استرپتوککى بود. این مطالعه اهمیت استفاده از روش تست سریع برای تشخیص به موقع ودرمان سریع تر گلودرد استرپتوککى را نمایان ساخت (۷). سن بیماران مطالعه حاضر با این مطالعه هماهنگی دارد (۷). گزارش Mignemi et al نتایجى مشابه همین مطالعه دارد (۳). عوارض اسکلتى ناشی از استرپتوکوک شامل آرتریت سپتیک، تب روماتیسمی و فرم خوش خیم آرتریت راکتیو آن مکرراً شرح داده شده است (۳۱).

تغییرات پاتولوژیک مفصل در ۵ بیمار با عفونت

افرادى که تحت درمان آنتى بیوتیکى بودند، جستجو شد که نشان داد آنالیز PCR برای تشخیص و پیگیری حضور DNA باکتری در مایع مفصل چرکى با مصرف آنتى بیوتیک قبلى بسیار با ارزش و قابل استفاده است. عدم حضور DNA باکتری به قطع درمان کمک مى کند. در یک مطالعه با استفاده از broad range 16S DNA Real time PCR توانستند از ۲۳٪ موارد مشکوک به آرتریت سپتیک (با کشت منفى) حضور ارگانىسم را ثابت کنند. بنابراین در مواردی که کشت منفى است این روش ارجح است. اما گران بودن عامل مهم عدم استفاده همگانی و وسیع از این روش است (۲۱).

اهمیت این مطالعه و تفاوت آن با سایر مطالعات (به خصوص در گروه کودکان) استفاده و نقش تشخیصی مهم جستجوی آنتى ژن های باکتریایی در مایع مفصل بیماران است. عدم جدا کردن ارگانىسم های مسئول آرتریت چرکى در مایع مفصلی با روش های کشت معمول شایع است. مسائلى مانند عدم رشد میکروب در مایع مفصل به طور ذاتی، مصرف آنتى بیوتیک قبل از انجام کشت و یا مسائل تکنیکى و شرایط نامطلوب کشت برای رشد میکروب هایی که به سختی رشد مى کنند از عوامل منفى شدن کشت مایع مفصل مى باشند. تست های سریع لاتکس آگلوتیناسیون برای جستجوی آنتى ژن باکتری هایی مفید است که در کودکان بسیار شایع اما به سختی در محیط کشت رشد مى کنند (مانند هموفیلوس، پنوموکوک و نایسریا).

در این مطالعه با تست سریع لاتکس آگلوتیناسیون، علی رغم کشت منفى مایع مفصلی، وجود آنتى ژن ۳ ارگانىسم شایع در ۵/۷٪ (۳ مورد) از کودکان مبتلا به آرتریت اثبات شد. همچنین در ۳/۸٪ (۲ نفر) از بیماران مطالعه حاضر علی رغم کشت واسمیر منفى و تست لاتکس منفى (برای سایر ارگانىسم ها)، آنتى ژن پلی ساکاریدی استرپتوکوک گروه آ با روش الیزا در مایع مفصلی مثبت بود. هر چند به علت کم بودن موارد مثبت آن نمى توان اظهار نظر قطعی نمود اما علی رغم کم بودن موارد مثبت استرپتوکوک گروه آ،

کلیه حقوق آن متعلق به این مرکز می باشد.

منابع

1. Krogstud P. Osteomyelitis and septic arthritis. In: Feigin RD, (eds). Textbook of pediatric infectious diseases. 5 th ed. USA: W.B. Saunders; 2005. p.729-35.
2. Caksen H, Ozturk MK, Uzum K, Yuksel S, Ustunbas HB, Per H. Septic arthritis in children. J Orthop Res. 2007; 25(3):304-10.
3. Mignemi ME, Martus JE, Bracikowski AC,, Lovejoy SA, Mencio GA, choenecker JG. The spectrum of group A streptococcal joint pathology in the acute care setting. Pediatr Emerg Care 2012;28(11):1185-9.
4. Jasir A, Noorani A, Mirsalehian A, Schalen C. Isolation rates of Streptococcus pyogenes in patients with acute pharyngotonsillitis and among healthy school children in Iran. Epidemiol Infect. 2000 February; 124(1): 47-51.
5. Li SF, Cassidy C, Chang C, Gharib S, Torres J. Diagnostic utility of laboratory tests in septic arthritis. Emerg Med J. 2007; 24 (2): 75-7.
6. Rosey AL, Abachin E, Quesens G, Cadillac C. Development of a broad range 16S DNA Real time PCR for diagnosis of septic arthritis in children. J Microbiol Methods. 2007; 68(1): 88-93.
7. Noorbakhsh S, Tabatabaei A, Farhadi M, Ebrahimi Taj F. Immunoassay chromatographic antigen test for rapid diagnosis of Group a beta hemolytic Streptococcus pharyngitis in children: A cross/ sectional study. Iranian J Microb. 2011; 3 (2): 99-103.
8. Shaikh N, Leonard E, Martin JM. Prevalence of streptococcal pharyngitis and streptococcal carriage in children: A meta-analysis. Pediatrics. 2010; 126: e 557 – e 564.
9. Fazeli MR, Ghaemi E, Tabarraei A, Kaplan EL, Johnson DR, Vakili MA, et al. Group A streptococcal serotypes isolated

استرپتوکوکي گزارش شد که شامل ۱ مورد سینه‌ویت گذرا، ۲ مورد سینه‌ویت التهابی و ۱ مورد آرتریت سپتیک و ۱ مورد تب روماتیسمی بود. آن‌ها نتیجه گیری کردند که به علت متعدد بودن عامل درد مفصلی در عفونت های استرپتوکوکي، تست های تشخیصی اختصاصی استرپتوکوک می تواند علل غیر تب روماتیسمی و غیر سپتیک را در بیماران نشان دهد (۳).

کاهش عوارض دراز مدت قلبی و کلیوی و عصبی ناشی از استرپتوکوک گروه آ بسیار حیاتی است. درمان قابل دسترس و ساده عفونت استرپتوکوکي اهمیت تشخیص این روش را دوچندان می کند. محدودیت مطالعه: به علت محدودیت بودجه استفاده از روش های تشخیص جدید و گران قیمت مانند پی سی آر با کتریال امکان پذیر نبود. از طرف دیگر سایر علل آرتریت عفونی مانند عوامل ویروسی متعدد و یا عفونت های مایکوپلاسمایی و کلامیدیایی ... در بیمارانی که نتایج کشت واسمی ولاتکس منفی بود، بررسی نگردید.

نتیجه نهایی این است که فقط در ۳۴/۵٪ (۱۱ نفر) تشخیص آرتریت چرکی داده شد. ۱۵٪ بیماران کشت و یا اسمیر مثبت (استاف و پنوموکوک) داشتند. تست سریع آنتی ژن باکتریایی در ۵/۷٪ و آنتی ژن پلی سر اکاریدی استرپتوکوک گروه آ در ۳/۸٪ بیماران مثبت بود. با افزودن روش های تشخیصی جدید جستجوی آنتی ژن باکتریای های شایع (به خصوص استرپتوکوک) به روش های معمول نقش عوامل عفونی در آرتریت حاد واضح تر می شود. سیستم دفاعی بدن قادر به شناسایی آنتی ژن استرپتوکوک مایع مفصل بیماران نبوده و عوارض قلبی، کلیوی، و عصبی غیر قابل برگشت محتمل خواهد بود. درمان مناسب عفونت های استرپتوکوکي اثبات شده در این بیماران توصیه می شود.

تقدیر و تشکر

این مطالعه با حمایت مرکز تحقیقات بیماری های عفونی کودکان مجتمع رسول اکرم (ص) دانشگاه علوم پزشکی ایران انجام گرفته و

18. S. Mamishi S, Kalantari N, Pourakbari B. Clinical features and etiology of septic arthritis and osteomyelitis in children in a 10 year period. *Iranian J Ped.* 2007; 45(1):58-62.
19. Noorbakhsh S, Talebi-Taher M, Tabatabaei A. Staphylococcal superantigens in synovial fluid of 62 patients with arthritis. *Tehran Univ Med J.* 2012; 70 (1): 41-8. Persian.
20. Amini E, Daneshjou Kh, Ghasemi M. A 17-year study of septic arthritis in neonates in two university hospitals. *Tehran Univ Med J.* 2007; 65(5):33-8. Persian.
21. Noorbakhsh S, Talebi Taher M, Tabatabaei A, Yeganeh M. Determination of STRE-M1 level in synovial fluid for diagnosis of septic arthritis in children. *Razi J Med Sci.* 2012;18(92):1-7. Persian.
22. Talebi Taher M, Gol Babaii S. Clinical and paraclinical reports of 100 cases of infectious arthritis in Firoozgar and Rasoul-e-Akram hospitals, 1998-2003. *J Iran Univ Med Sci.* 2007; 54(14):115-7. Persian.
23. Gharibdoost F, Samadi F, Taghipour R, Akbarian M, Shahram F, Nadji A, et al. Heat shock protein 70 level of synovial fluid in rheumatoid arthritis versus osteoarthritis: a comparative study. *Tehran Univ Med J.* 2007; 65(7):28-31. Persian
24. Talebi-Taher M, Shirani F, Nikanjam N, Shekarabi M. Septic versus inflammatory arthritis: discriminating the ability of serum inflammatory markers. *Rheumatol Int* 2012; 1(32):1981-4.
- from healthy school children in Iran. *Eur J of Clin Mic Inf Dis.* 2003 22(8):475-8.
10. Sarvghad MR, Naderi HR, Naderi-Nassab M, Majdzadeh R, Javanian M, Faramarzi H, et al. An outbreak of food - borne group A Streptococcus (GAS) tonsillopharyngitis among residents of a dormitory. *Scand J Inf Dis.* 2005; 37 (9): 647 - 65.
11. Khashabi J, Hejazi S, Nikbaksh AA, Taheri Talatapeh N, Nikbaksh I. Incidence of group A beta-hemolytic streptococcal carriage in normal populations of school children, Urmia, Iran. *Med J Tabriz Univ Med Sci.* 2003; 59: 46-9. Persian.
12. Nourouzi HR, Naderinasab M. The prevalence of pharyngeal carriers of group A beta hemolytic streptococcus and antibiotic susceptibility pattern of this bacteria in Zahean, southeast of Iran. *IRANIAN JOURNAL OF OTORHINOLARYNGOLOGY SPRING* 2009; 21(1 (55)):33-40-. Persian.
13. Ghasemian R, Najafi N. Erythromycin resistance group A streptococcus associated with acute tonsillitis and pharyngitis. *Int J Trop Med.* 2007;2 (4):118-22.
14. Sasan MS, Riyahi Zanian F, Birjandi B, Naderinasab M, Ejtehad MM. Extremely high prevalence of erythromycin resistance of group A beta hemolytic streptococci in Mashhad, Iran. *Iran J Pediatr.* 2011; 21(1):126-8.
15. Noorbakhsh S, Jalili B., Shamshiri AR, Shirazi E, Tabatabaei A, Taghipour R, et al. The role of group A beta hemolytic streptococcal infections in patients with tic and tourett's disorders. *Tehran Univ Med J.* 2010; 68 (9): 534-54. Persian.
16. Derakhshan A, Hekmat VR. Acute glomerulonephritis in Southern Iran. *Iranian J Ped.* 2008; 18(2): 143-8.
17. Noorbakhsh S, Ebrahimi Taj F, Shirazi E, Shamshiri AR, Tabat A. A comparative study of streptococcal infection in children with PANDAS: a case-control study. *Tehran Univ Med J.* 2012; 69(10): 631-8. Persian.

Searching group A streptococcal polysaccharide antigens in synovial fluid of patients with arthritis

***Samileh Noorbakhsh**, MD. Professor of Pediatric Infectious Diseases, Research Center for Pediatric Infectious Diseases, Hazrat-e-Rasool Akram Hospital, Iran University of Medical Sciences, Tehran, Iran (*Corresponding author). samileh_noorbakhsh@yahoo.com

Vida Zarabi, MD. Assistant Professor of Radiology, Research Center for Pediatric Infectious Diseases, Hazrat-e-Rasool Akram Hospital, Iran University of Medical Sciences, Tehran, Iran. vida_zarabi20@yahoo.com

Mahshid Talebitaher, MD. Associate Professor of Infectious Diseases, Research Center for Pediatric Infectious Diseases, Hazrat-e-Rasool Akram Hospital, Iran University of Medical Sciences, Tehran, Iran. mtalebitaher2000@yahoo.com

Azardokht Tabatabaee, MSc. Instructor of Microbiology, Research Center for Pediatric Infectious Diseases, Hazrat-e-Rasool Akram Hospital, Iran University of Medical Sciences, Tehran, Iran. azardokht_tabatabaei@yahoo.com

Nazanin Ali Beig, MD. School of Medicine, Department of Pediatrics, Iran University of Medical Sciences, Tehran, Iran. nazi_111015@yahoo.com

Abstract

Background: Diagnosing the etiologic causes for septic arthritis is very important.

The main goal of study was to determine the group A streptococcal polysaccharide antigens in synovial fluid of patients with arthritis.

Methods: A cross sectional study was performed upon 52 cases with acute mono arthritis in Hazrat-e-Rasool hospital in Tehran; Iran (2010-2012). Techniques used were: Gram stain/culture and rapid antigen tests (LPA) for H. influenza, S. pneumonia, group B streptococci, N. meningitidis, and E. coli and for Group A streptococcal polysaccharide antigens (Cusabio company; Austria license, China, ELISA) were searched in synovial samples (negative smear and culture). P value <0.05 was considered valuable.

Results: Septic arthritis was diagnosed in 34.5% (including positive culture or gram staining in 15%, rapid antigen test (LPA) in 5.7%), and positive group A streptococcal polysaccharide antigens was observed in 3.8% of cases with negative results for other tests.

Conclusions: Septic arthritis was diagnosed in 34.6% of cases. Also 15% of cases had positive culture or gram stain (mainly S. aureus, S. pneumonis), 5.7% were diagnosed by rapid antigenic tests (LPA). Group A streptococcal polysaccharide antigens (ELISA) test was positive in 3.8% of remaining cases (negative smear and culture). By adding the new methods of searching for the common bacterial antigens (especially streptococcus) to the conventional culture tests, the role of infectious organisms in evolution of acute arthritis would be elucidated more clearly. Streptococcal polysaccharide antigen in synovial fluid is not defined by immune system. The irreversible cardiac, renal, neurologic complications are probable. Optimal treatment of the proved streptococcal cases is recommended.

Keywords: Group A streptococcal polysaccharide antigens (ASP Ag), Arthritis, Septic arthritis.